

LJUBAV

Nema puno riječi u ljudskom jeziku koje pokreću čovjeka kao što je to riječ ljubav. "Ljubav je velikodušna, dobrotivna je ljubav, ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini" (1 Kor 13, 4-6). Ljubav je glavni pokretač ljudskog života. Ali što je to zapravo ljubav? Ljubav je osjećajna povezanost jedne osobe prema drugoj osobi ili stvari. Ljubiti se može drugu osobu, drugu vrstu ili stvari. Svima nam je poznata ljubav roditelja prema djeci ili ljubav između muža i žene. Ovdje se mora spomenuti i prijateljska ljubav, koja svakako pretpostavlja određenu jednakost među prijateljima da bi mogla postojati. U Bibliji nalazimo, zahvaljujući grčkom jeziku, tri različite riječi koje označavaju ljubav. To su: eros, filia i agape. Eros se u Bibliji nalazi dva puta i to samo u Starom zavjetu. Novozavjetni spisi daju prednost posljednjoj riječi. U Novom zavjetu agape predstavlja Božju ljubav prema izbranicima i ujedno naš odgovor na Njegovu ljubav.

Ljubav je glavna osobina koja određuje Božju bit i njegovo djelovanje. Bog koji je stvorio čovjeka, ljubi ga od početka. Ne zato jer to mora, nego jednostavno zato jer voli ono što je stvorio. Zato jer On ne može drugačije. Božja se ljubav očituje kroz čitavu povijest spasenja. Sklopio je Savez na Sinaju i nakon što je izabrani narod raskinuo Savez, Bog i dalje pokazuje svoju ljubav. "Kako da te dadem, Efrajime, kako da te predam, Izraele! ... Srce mi je uznemireno, uzavrela mi sva utroba: neću više gnjevu dati maha, neću opet zatirati Efrajima, jer ja sam Bog, a ne čovjek: Svetac posred tebe..." (Hoš 11, 8-9). Kasnije će utjelovljena ljubav Božja Isus Krist sklopiti novi i vječni Savez da bi spasio ne samo Židove, nego sve narode, jer i poganima Bog daje obraćenje na život (usp. Dj 11, 18).

Ljubav kojom nas Bog ljubi ne ovisi o nama. Ona ostaje ista, prihvaćali je mi ili ne, priznali mi Boga ili ne. Bog nam je dao ponudu, ali On nije pričekao našu reakciju, naš odgovor, nego je odmah počeo izvršavati svoj dio ugovora. Počeo je odmah živjeti svoju ljubav prema nama, kucajući na naša vrata i strpljivo čekajući naš odgovor. Za nas se sada postavlja pitanje: «Možemo li mi zaista ljubiti Boga?» Odgovor na ovo pitanje glasi: «Da, itekako možemo ljubiti Boga. Zato jer nas nije ostavio, nego je stupio u naš život da možemo Njega upoznati i Njega ljubiti.» Ljubav živi između Boga i čovjeka kao što živi između roditelja i djeteta, između muža i žene i između prijatelja. To je ljubav koja sebe dariva, onako kako On se nama daruje i kako bi se mi trebali njemu darivati. Kako bi svakoga od nas susreo, on dolazi u sakramentima kroz koje djeluje u našim životima, u životu Crkve.

Kroz njih nam neposredno govori i povezuje nas s drugim ljudima koji su od njega prosvijetljeni. Ljubav se Božja pokazuje u Starom i u Novom zavjetu. No, u čemu se sastoji novost Novoga zavjeta? U Novom zavjetu Bog ne ljubi čovjeka novom ljubavlju. Glavna i najvažnija razlika jest lik Gospodina našega Isusa Krista koji živi ljubav na najradikalniji mogući način. Da bi ljudi povjerovali i počeli ljubiti Boga njegov Sin dragovoljno prihvaća najsramotniji način smrti – smrt na križu. U ovoj predivnoj priči o ljubavi koju nam Biblija nudi, od stvaranja svijeta preko posljednje večere do smrti i uskrsnuća, Bog prilazi k nama. Ali ova priča nije bajka, što dokazuje Isus u svojim djelima prema narodu; u odnosu prema apostolima kada kaže: “Ja sam svama u sve dane do svršetka svijeta” (Mt 28, 20). Isus dakle dopušta da vidimo i osjećamo njegovu ljubav, tako da i u nama može niknuti ljubav prema Njemu.

Ljubav prema bližnjemu i ljubav prema Bogu nerazdvojivo su povezane. Jer “rekne li tko: ‘Ljubim Boga’, a mrzi brata svog, lažac je. Jer tko ne ljubi svoga brata kojega vidi, Boga kojega ne vidi ne može ljubiti” (1 Iv 4, 20). Ljubav prema bližnjemu proizlazi iz ljubavi prema Bogu. Ne možemo darivati ljubav, ako ne ljubimo Boga, Onoga koji je sama ljubav. Isus kaže: «Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!» (Mt 25, 40) On se poistovjećuje sa svima koji su u potrebi, s gladnima i žednima, s golima i strancima, s bolesnicima i zatvorenicima (usp. Mt 25, 31-46). Nije li to još jedan znak veličanstvene Isusove ljubavi, kada se poistovjećuje s onima koji su odbačeni? Ali za nas i dalje ostaje pitanje: «Kako i mogu li zaista bližnjega ljubiti ako mi nije drag, ako je čudan, ako mi nije simpatičan?» Odgovor je vrlo jednostavan: «Da, ja mogu ljubiti bližnjega ako sam Božji prijatelj, ako sam Kristov prijatelj. Ako sam svjestan da je On nas ljubio i da nas On još uvijek ljubi, bit ću u stanju ljubiti bližnjega.» Ako nama naša ljubav prema Bogu postaje sve važnija i važnija, onda ću biti u stanju ljubiti one koje Bog ljubi i koje nas trebaju. Bog želi da smo prijatelji njegovih prijatelja i to možemo ako smo s njim povezani. Na ovakav način možemo živjeti ljubav o kojoj nam Biblija govori. Ona se i sastoji u tome da ljubim one koje mi nisu dragi. Znak pravoga Kristova učenika jest ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu (usp. LG, br. 42).

Ljubav je jača i od vjere i od ufanja (usp. 1 Kor 13, 13). Zato je ljubav u kršćanstvu dar i zadaća. Dar, jer nas je Bog prvi ljubio i zato proizlazi naša ljubav iz Njega. Zadaća, jer nama Isus daje zapovijed da ljubimo bližnjega kao samoga sebe (usp. Mt 22, 39).